

Slanický jez a větší voda

Po práci legraci. Manželka má po sobotní práci v knihovně chuť jít na společenskou akci. Topí se Smrtka tak, jak to připravila rodina Němejcových z Podsrpu. Proč ne? Já mám sobotní dopolední činnost také za sebou. S vůní dřeva a snad i železa, na zahradě. Tak jdeme. Sraz je u kostela sv. Panny Marie na Podsrpu.

Cestou okoukneme Svatováclavskou lípu srdčitou, co roste nedaleko strakonického hasičského sboru. Její stav není dobrý. V kmeni jsou pukliny. Strom zápasí s houbou a drží se. V duchu si říkám, kolik ještě let vydrží a zda vstoupí do dalšího století. Lípy x-leté podél silnice na Podsrp pomalu odcházejí. S nimi občas i ojedinělá hmyzí fauna.

Na srazu se nás sejde pár. Prohlížím si starou faru a koukám se na Holý vrch. Ve slunečním svitu vypadá pěkně. Za chvíli se vydáme pod něj a po levé straně polní cesty si všimneme s manželkou rozkvétajícího rakytníku. Samec a samice se drží pěkně pospolu. Jen samčí keř je mnohokrát větší. Snad předzvěst závěru velikonočních svátků.

Skupina se ubírá dále. Já se nad hledáčkem foťáku zaloudal. A potom mě definitivně zbrzdila hromada kamení. Člověku to nedá. Nikam nespěchám, a tak se podívám. Zpod kamene na mě vyjukne stinka skvrnitá (*Armadillidium pictum*) a do skulin ostatních kusů kamene se skutálí svinka obecná (*Armadillidium vulgare*). Od malých jedinců po větší kousky. Když se zvednu, uvidím skupinu lidiček již na kraji Hajské. Těžko ji dohnat. Vydám se tedy starou cestou. Úvozem mezi poli. Prostředkem vede úzká pěšina. Po obou stranách trnky a jejich kelce. Kupodivu projdu bez brutálních píchnutí. Škoda staré cesty. Byla pro zvířata a pro mě. Někde tam najdu starý kříž. Kdo o něm ví?

Rakytník řešetlákový - samec

V Hajské je ticho a klid. Malý průvod nakonec spatřím už u řeky. Cestou potkám jeden vrbový pařez. Kusy kůry a velkých odštěpků leží okolo. Opět zvědavost nedá. Je tu onen metr čtvereční. A pod ním bohatství zvířeny. Snad nejvíce překvapí četná kolonie vřetenatky obecné (*Alinda biplicata*). Staří mladí v jednom chumlu. Potom je tu malá oblovka lesklá (*Cochlodina laminata*). Mladý jedinec plzáka španělského (*Arion vulgaris*). Je pěkně vyzdobený zlatavými pruhy, žravý dareba. A u jeho sliznaté nohy leze drobný lesklý roztoč. To by byla určovačka! Do měkkýší fauny se zapojí páskovka keřová (*Cepaea hortensis*), plamatka lesní (*Arianta arbustorum*) a nechybí ani velký všudybyl, hlemýžď zahradní (*Helix pomatia*). Pod jedním kouskem kůry vyruším mrchožrouta černého (*Phosphuga atrata*). Pod natleými kusy dřev je mezi svinkami obecnými také stonožka škorvorová (*Lithobius forficatus*), která rychle prchá ze světla. Ještě něco pavoučích vláken, ale jejich zprádatel nikde. Uklidím po sobě poodhrnuté kusy dřev a kůry a dívám se po skupině.

Už se vrací od slanického jezu. Tak jim jdu naproti. Když se setkáme, dívám se s dalšími muži do řeky Otavy. Na mělčině zde uvázly dva statné trámy. Hrubě otesané, se svlaky. Bůh ví odkud připluly. Škoda jich, možná by ještě dobře sloužily. Stará práce jednou poplave po vodě do zapomnění. Možná se s ní někde na Orlické přehradě jako velkém úložišti našich skutků a zašlé práce potkám.

Mravenec luční

Do Strakonic se s manželkou vracíme přes PP Tůně u Hajské. V nových tůňkách jsou k vidění snůšky skokana štíhlého (*Rana dalmatina*). Hojně se rozšířil okružák ploský (*Planorbarius corneus*). Pod hladinou se začínají sytět zelenat rostlinky lakušníku. U jedné z tůňek si všimnu lesklého vodmomila (*Hydrochara caraboides*).

Na slanickém jezu vyšší voda bouří a hučí. Voda rychle utíká a kdo ví, kde nebohá Smrtka skončila.

Když se vracíme pěšinou od jezu, zastavíme se u hryzu bobra evropského (*Castor fiber*). Několik javorů a olší mu padlo za oběť. Drobné, mikroskopické kapičky mízy slouží

jako potrava mravencům lučním (*Formica pratensis*). Ti vylézají na vrchol pahýlu, trochu si líznou, zatančí taneček každý se svým druhem za dotyků tykadel, kusadel a jdou si svou cestou. Nahoru, dolů.

Stará řeka je plná vody. Sláva, zase snad jeden rok k dobru, než jí pohltí nános bahna. Vodního sloupce využije i ondatra pižmová (*Ondatra zibethicus*). Chvilí na sebe koukáme. Nebo spíše civíme, jak jsme se navzájem překvapili. Potom se šplouchnutím zmizí ve vodě. A je po všem.

Strakonická pískovna se starými norami břehulí říčních (*Riparia riparia*), které zde již nehnízdí. Snad jen drobní blanokřídlíci. Brzy přijde jejich čas. Smrtka šla od nich po vodě...

1. dubna 2023

